

**CANADIAN ASSOCIATION FOR THE
ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC
STUDIES**

**ASSOCIATION CANADIENNE POUR
L'AVANCEMENT DES ETUDES
NEERLANDAISES**

DECEMBER 1993

DECEMBRE 1993

FROM THE EDITOR

Delays at the printer's prevented me from mailing the spring *Journal* with the *Newsletter*. By now, though, you will have received both and I think we will all agree on how handsome the *Journal* is. Thank you for your patience.

I have combined the fall and winter issues of this newsletter as there was insufficient news for two separate issues.

Best wishes to all of you for the holiday season. □

**CAANS FOUNDING
MEMBER KNIGHTED**

Joan Magee, a founding member of this association, has been made a Ridder in the Orde van oranje Nassau.

Dominique Bauduin, the Netherlands Consul-General in Toronto, made the surprise presentation on August 31 at the party held in the Leddy Library at the University of Windsor by her colleagues to mark her retirement.

CAANS members offer their congratulations, Joan. □

Inside/Tables

List of Officers/ Membres du bureau	2
Call for Papers/Invitations de communications.....	3
Nominations for Executive/ Candidatures à l'exécutif	7

News from Chapters	9
News from AADAS	19
Dordt College.....	20
Membership Form/ Bulletin d'adhésion	insert

Officers/Membres du bureau

President

Dr. Robert Siebelhoff
Scarborough College
University of Toronto
Toronto, ON M5S 1A1

Vice-President

Dr. Gerrit Gerrits
Dept. of History
Acadia University
Wolfville, NS B0P 1X0

Past President

Dr. A. Zweers
Dept. of Germanic & Slavic
Languages
University of Waterloo
Waterloo, ON N2L 3G1

President Emerita

Ms. Joan Magee
Ledy Library
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4

Secretary

Miss Ingrid Steiner
70 Melbourne Cres.
Waterloo, ON N2L 2M4

Treasurer

Mr. J. Herman van
Wermeskerken
5148 11A Ave.
Delta, BC V4M 3W3

Journal/Newsletter Editor

Dr. Basil Kingstone
Dept. of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4

Archivist

Dr. Gus Dierick
Dept. of German
Victoria College
University of Toronto
Toronto, ON M5S 1A1

Members at Large

Mary Eggermont-Molenaar
1416 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1

Dr. Gus Dierick
Dept. of German
Victoria College
University of Toronto
Toronto, ON M5S 1A1

Dr. Richard W. Unger
Dept. of History
University of British Columbia
Vancouver, BC V6T 1W5

Martin Bakker
Liaison Officer with AANS
Calvin College
4742 Burton SE
Grand Rapids, MI 49506

Chapter Secretaries and Contacts

Windsor

Ms. Hendrika Ruger
1706 - 8888 Riverside Dr. E.
Windsor, ON N8S 1H2

Toronto

Leonard Vis
440-40 Eglinton Ave. East
Toronto, ON M4P 3A2

Waterloo

Ms. Corry Derksen
179 Rennie Dr.
Kitchener, ON N2A 1J7

Ottawa

Dr. James Tassie
527 Echo Dr.
Ottawa, ON K1S 1N7

Montreal

Ms. Jannie Kamstra
9 - 13th St.
Roxboro, PQ H8Y 1L3

Winnipeg

Dr. Jesse Vorst
Dept. of Economics
University of Manitoba
Winnipeg, MB R3T 2M8

Vancouver

Ms. Mariken van Nimwegen
2449 Dundas St.
Vancouver, BC V5K 1P5

CALL FOR PAPERS

CAANS' annual Learned Societies meeting will be held at the University of Calgary, Calgary, Alberta, on June 11 and 12, 1994. The special topic for this meeting will be "The Low Countries in The Late Middle Ages and The Early Modern Era," and papers dealing with any aspect of these two eras are invited, *as are papers on any other topic*. If you wish to read a paper at this meeting, please send this form by March 1, 1994, and an abstract by April 1, 1994, to:

Dr. Gerrit Gerrits
Department of History
Acadia University
Wolfville, NS
B0P 1X0

Name: _____

Address: _____

Topic proposed (the note "Title to follow" will receive low priority):

Autobiographical note:

NB: Papers should be about 20 minutes long, or 8 pages of double-spaced typing.

INVITATION DE COMMUNICATIONS

Le congrès annuel de l'ACAEN aux Sociétés savantes se tiendra à l'Université de Calgary, Calgary, Alberta les 11 et 12 juin 1994. Un sujet spécial a été retenu, à savoir : "Les Pays Bas à la fin du Moyen Age et au début de l'époque moderne," mais bien sûr, *nous invitons également des communications sur tout autre sujet*. Si vous voulez présenter une communication à ce congrès, veuillez envoyer la présente formule, au plus tard le 1er mars 1994, et un résumé de la communication, au plus tard le 1er avril 1994, à l'adresse suivante :

Dr. Gerrit Gerrits
Department of History
Acadia University
Wolfville, NS
B0P 1X0

Nom : _____

Adresse : _____

Titre proposé (la mention "Sujet à suivre" a une priorité moindre) :

Note autobiographique :

Note : Les communications ne doivent pas durer plus de vingt minutes, soit 8 pages dactylographiées à double interligne.

CAANS ANNUAL MEETING MINUTES

The meeting at Carleton University on June 6, 1993 was opened by the outgoing president, Alexander Zweers.

Motion: that minutes of last general meeting be adopted. Moved: Gus Dierick. Seconded: Frans Schryer. Carried (unanimous).

The treasurer, Herman van Wermeskerken, presented a report on the financial situation of the association. He noted that there was no more flexibility in the budget, although the projected deficit (or shortage) is not as bad as originally anticipated.

Basil Kingstone reported on the journal and newsletter of the association. He announced that the newsletter now has a new, more professional-looking format. Also, the next issue of the journal will be a big one. At a recent meeting of editors of academic journals, he ascertained that journals will no longer be subject to the previous book rate, but we will still be eligible for a postal subsidy. He also expressed concern about the impending restructuring of Canada's funding agencies, resulting in the disappearance of SSHRC (Social Science and Humanities Research Council). This may result in new regulations which might affect the status of the association and its journal.

Alexander Zweers announced that the next meeting, with the Learned Societies, will take place in Calgary, tentatively scheduled for June 10 and 11 (on a Friday and Saturday). Some members wondered whether this could be changed to the weekend of the 4th and 5th. [This date has been changed to the 11th and 12th.--Ed.]

Ineke Van Weel was asked to say something about the status of the Toronto CAANS chapter, and their possible dissolution. She reported on a meeting she and several other people had with the CNBPA (Canadian Netherlandic Business and Professional Association), who were approached by the local CAANS executive. Discussions about possible collaboration has not yet resulted in any definite decisions.

Alexander Zweers also reported that he had no knowledge about the exact state of affairs in Montreal following an internal dispute which had earlier been brought to his attention.

[He expressed concern about the impending restructuring of Canada's funding agencies... This may result in new regulations which might affect the status of the association and its journal.]

Following a recommendation coming out of the February meeting of the national executive held in Waterloo, a motion was brought to the floor: that CAANS institute a special free life membership for a selected number of people whom we wish to honour for their long and distinguished service to the organization. Such persons will be selected by the executive, subject to ratification by all members present at the annual meeting held in conjunction with the Learned Societies Conference.

moved: Basil Kingstone
seconded: Gus Dierick
carried: (unanimous)

The executive then announced that it had already selected Joan Magee as a candidate, a decision which received unanimous approval. Adrian van den Hoven of the University of Windsor gave a short speech giving the membership some background details on Joan Magee's contributions to the association and presented her with a certificate of life long membership.

The president presented a slate of candidates for next year's executive and asked if there were additional nominations from the floor. There were no additional nominations. The proposed executive for 1993-1994) is as follows:

President:	Robert Siebelhoff (Toronto)
Vice President:	Gerrit Gerrits (Acadia)
Treasurer:	Herman van Wermeskerken (Vancouver)
Secretary:	Ingrid Steiner (Waterloo)
Editor of Journal and Newsletter:	Basil Kingstone (Windsor)
Archivist:	Gus Dierick (Toronto)

Motion:

that the new executive be accepted by the membership present at the annual meeting

moved: Remkes Kooistra
seconded: Ineke van Weel
carried: (unanimous)

The outgoing president, Alexander Zweers said a few words and introduced the incoming president Robert Siebelhoff. ▣

██████████
Adrian van den Hoven of the University of Windsor gave a short speech giving the membership some background details on Joan Magee's contributions to the association and presented her with a certificate of life long membership.
██████████

NOMINATIONS FOR THE EXECUTIVE OF CAANS 1994-95

I wish to nominate: _____
(Please print)

Address: _____

for the position of: _____

Date: _____

Signature of Nominee: _____

Signature of Nominator: _____

Please return this nomination form to the address below by April 1, 1994:

Prof. Robert Sielbelhoff
Scarborough College
University of Toronto
Toronto, ON
M5S 1A1

CANDIDATURES A L'EXÉCUTIF DE L'ACAEN 1993-1994

Je soussign(é) propose: _____

Adresse: _____

au poste de: _____

Signature du/de la candidat(e): _____

Signature du/de la nominateur/trice: _____

Veillez envoyer cette formule au plus tard le 1er avril 1994, à l'adresse suivante :

Prof. Robert Siebelhoff
Scarborough College
University of Toronto
Toronto, ON
M5S 1A1

NEWS FROM CHAPTERS

Montreal

De rode draad die door het winter programma 1993 van CAANS Montreal liep, kan met één woord omschreven worden: geschiedenis. Alle avonden hadden namelijk een historisch aspect, wat uit de onderstaande samenvatting mag blijken.

21 januari 1993 hield Martin O'Hara een lezing over "Canadian-Indian art in our time." Prof. O'Hara is emeritus hoogleraar aan de onderwijs faculteit van McGill. Hij heeft een uitgebreide studie gemaakt van de autochtone kunst, waarover hij met groot enthousiasme een uitleg gaf. Aan de hand van diapositieven kregen wij een indruk van de schilderijen van verscheidene kunstenaars uit diverse streken van Canada. De hedendaagse kunst van de indianen bracht ons ook in contact met hun verleden. Want om een beter begrip van de schilderijen te geven, moest de inleider de afgebeelde mythologische figuren en symbolen verklaren en voorts over de geschiedenis, de myten en tradities van Canada's oorspronkelijke bewoners vertellen.

Op de tweede avond, 18 februari 1993, werd ons een geheel ander aspect van de Canadese geschiedenis getoond. De oud Nederlander Luke Rombout, directeur van het McCord Museum gaf een rondleiding in zijn, onlangs geheel gerenoveerde museum. Het museum is gehuisvest in de voormalige residentie van McCord, een belangrijk persoon in het 19e eeuwse Montreal. De verbouwing is bijzonder geslaagd en we begrijpen dan ook waarom dit museum als beste van Montreal wordt aangemerkt. De collectie bevat naast etnologische en archeologische vondsen, een groot aantal historische foto's, schilderijen, etsen en tekeningen. Het bezoek aan dit museum verdiepte dan ook ons inzicht in de geschiedenis van Montreal, Quebec en Canada.

18 Maar 1993 hield Davy Trop, afgestudeerd aan de universiteit van Gent en op dit ogenblik hoogleraar aan de afdeling Neurologie van de McGill universiteit, een voordracht over "Anestezie, wetenschap betreffende de narcose". Pijn werd tot het einde der 18e eeuw als onoverkomelijk beschouwd. In 1780 werd evenwel lachgas ontdekt en in 1839 ether. Dan drong langzamerhand het besef door dat pijn overwonnen kon worden. Prof. Trop verhaalde op boeiende wijze de levens en lotgevallen van de artsen die, geconfronteerd met de pijn van hun patienten, de narcose ontwikkelden. Na de lezing waren er vele reacties en er ontstond een interessant filosofisch debat.

MONTRÉAL

MONTREAL

Caans Montreal probeert elk semester een Nederlandstalige film in het programma op te nemen. Montrealers gaan graag naar de film en ook de Caans leden waarderen deze avonden hooglijk. 25 April 1993 verhaalde de film van de ontsluiting van het waterrijke West Vlaanderen. De Vlaamse film "Mira" van Fons Rademakers naar een roman van Stijn Streuvels werd namelijk vertoond. Deze film is ruim 20 jaar oud maar spreekt nog steeds aan. Zijn thema is tijdlos: behoud van de identiteit van een streek versus modernisatie en dus aanpassing van die gemeenschap aan eisen die van buiten zijn opgelegd. Op persoonlijk vlak dramatiseert het thema zich in de persoon van Mira die zich niet kan invoegen in het traditioneel rolpatroon en daarvoor een eigen weg kiest.

Ook op de laatste avond van 20 mei 1993 werd onze aandacht op water gevestigd. Nu niet water dat ons scheidt en isoleert van elkaar, maar water als levensvoorwaarde; water om te drinken. De bekende wetenschapper, de heer Dr. W.C. Belschner hield toen een voordracht over het drinkwater in Montreal. Op boeiende wijze werd verslag gedaan van de ontwikkeling van de watervoorziening vanaf de tijd der eerste nederzettingen op het eiland van Montreal tot en met de huidige geavanceerde installaties. Ook over de meer technische en chemische aspecten werden wij op heldere wijze voorgelicht. Uit de vele vragen en opmerkingen na afloop bleek dat deze lezing door alle aanwezigen bijzonder werd gewaardeerd. ■

Secretaris activiteiten: Geert-Jan A. Boudewijnse

Vancouver

Geachte Leden,

Op 8 juli j.l. mochten we ons verheugen in een goede deelname aan de excursie naar het Seattle Art Museum. Naast de reguliere leden en hun dames konden we weer enkele exleden begroeten en ook enkele gasten.

De tentoonstelling van XVIIe Eeuwse Hollandse en Vlaamse Schilders uit de Harold Samuel Collection vormde een prachtige aansluiting op de voordracht van Anne Christiaanse op 12 mei j.l. en over ditzelfde onderwerp. De rondleiding vond plaats in twee groepen en onder leiding van de dames Belle Maxwell en Mary Wappler. Vele interessante details van genoemde werken werden door hen belicht en gerelateerd aan de sociale structuur van die tijd.

Enige tijd werd bijvoorbeeld still gestaan bij "De Vijf Zintuigen" van David Teniers de Jonge (1610-1690). Traditionele weergaven hiervan worden door hem vervangen door puur volkse tonelen: *Gevoel* wordt weergegeven door een man die door een kwakzalver gloeiende pleisters krijgt opgelegd i.p.v. een amoureuze scène; Een roemer met wijn vervangt bij hem de classieke suggestie van *Smaak* door het weergeven van fruit. Frappant in deze werken is dat geen van de sensationervindende personen - met uitzondering uiteraard van het *Zien*, waarbij het geziene zich overigens buiten het doek bevindt - kijkt naar het voorwerp dat de sensatie verwekt. De zintuigelijke waarneming wordt geaccentueerd door een tweede persoon die het effect ervan bestudeert met verwondering, bewondering, aandacht, leedvermaak of plezier.

Na de rondleiding werden de deelnemers in de gelegenheid gesteld om op eigen doft door het museum te dwalen waarna, tevreden, de thuisreis werd aanvaard.

Op onze bijeenkomst van 9 september j.l. werden we door Ingeborg van Driel op boeiende wijze onderhouden met een betoog over "*Laagland Engels: Engels in de nederlandse Taal*". Dit betoog was gebaseerd op "Peptalk, De Engelse Woordenschat van het Nederlands" door Liesbeth Koenen en Rik Smits (Nijgh en van Ditmar, 1992).

Nadat Ingeborg, in deze causerie, drie Nederlandse litteratoren, Willem Bilderdijk, Aad Nuis en Gerrit Komrij, hun gal laat spuwen over de verloedering van de nederlandse taal voert zij ons mee door het labyrint van taalregels en -manipulaties. Van klanknivo via woordnivo naar zinsnivo, verder naar de grammaticale en sociale regels om tenslotte te belanden bij de leenwoorden. Dat laatste is echter een weinig nauwkeurige term; de woordnemer vraagt geen toestemming en de woordgever wordt er niet armer van. Het woord wordt niet teruggegeven.

VANCOUVER

Ingaande op de Engelse leenwoorden schetst zij de variaties die op kunnen treden bij dit lenen. Van praktisch gelijknamige overname, bijvoorbeeld "goal" tot (geslaagde) vrije vertalingen zoals "traantrekker" (tear jerker). Ingewikkelder wordt het wanneer we die Engelse leenwoorden in het meervoud gaan gebruiken. De paradox is hier dat de schijnbaar minder geleerde gebruiker van het woord het meest geneigd is om het zoveel mogelijk Nederlands te maken.

Een dolle boel wordt het wanneer we Engelse woorden op zijn Nederlands proberen te gaan verbuigen (ik delete, delette, dieliete of dieliette?). Maar dit is iets waar onze Neerlandici zich thans het hoofd over breken.

Zo'n 5.000 engelse woorden en uitdrukkingen schijnen in onze taal te zijn binnengeslopen en dat op een woordenbestand van circa 1,000,000. Een wat ontwikkelde nederlandse persoon schijnt ongeveer 50.000 Nederlandse woorden te kennen. Als deze persoon alle Engelse uitdrukkingen gebruikt zou dit slechts 10% van zijn woordenschat zijn, waarvan dan nog het grootste gedeelte in een vernederlandste vorm of met een geheel eigen interpretatie. Bovendien zullen vele van deze woorden als modewoord spoedig het laatste loodje leggen.

Met een voorbeeld van het gebruik van een aantal Engelse én Nederlandse stopwoorden welke om redactionele redenen worden "uitgebleept" besluit Ingeborg deze bijzondere voordracht.

Ingeborg, hulde!

Op 1 november j.l. overleed, toch nog vrij plotseling, ons CAANS-lid **Emile J. M. Smulders**. Leeftijd en ziekte waren de oorzaak dat Emile vooral de avondbijeenkomsten niet meer kon bijwonen. Toch bleef hij warme belangstelling tonen voor het wel en wee van de CAANS Association en bleef het genootschap door zijn lidmaatschap steunen. Wij wensen Lida en haar kinderen veel sterkte toe in deze, voor hen zo droeve dagen.

De laatste bijeenkomst op donderdag 14 oktober werd wederom verzorgd door Christine Benny. Het was een buitengewone avond met zo'n, ogenschijnlijk, gewoon onderwerp:

"Een Nostalgische Terugblik Geworpen op
Een Plekje in het Land van Herkomst".

In dagboekvorm vertelde zij ons van de hoogtepunten in haar jongemeisjesjaren: de zomervakanties bij haar oom en tante in Wilp, bij Deventer, waar haar kinderlijke verlangens in vervulling zijn gegaan. Van de reis en elke dag in zo'n vakantie wist zij voor iedereen herkenbare gebeurtenissen verfrissend nieuw op te dissen.

Met haar hebben we, op aandringen van opa, ons veel te vroeg naar het station begeven, daar trappelend van ongeduld op de trein staan wachten, in de trein de plaatsnamen langs de reisroute opgedreund en, aankomend in Apeldoorn, het "Koffie, thee, chocolade, limonade," en de onverstanebare rest van de litanie gehoord.

In Wilp aangekomen hebben we mee aangezeten aan het diner en met verwondering gekeken naar de lepel met lange steel waarmee tante, een invalide, toch zelf kon eten. We hebben op de bok gezeten van de brik, gezwommen in de kolk, een grote, diepe kuil gegraven, daarin gerookt en een, maar nee, daar waren we natuurlijk niet bij!

En tenslotte de reis terug, helaas zonder zo'n aardig biggetje, - weinig praktisch in Den Haag! - maar in ieder geval getroost met een gouden tientje voor onze speciale spaarpot.

Aangespoord door deze aanstekelijke manier van vertellen kwamen ook enkele verhalen los van enkele andere leden.

Willemien Rathonyi-Reusz opende de rij met een verhaal over de Friezen, waaruit we leerden hoe cosmopolitisch ze zijn: ook zij snijden eerst hun vlees en leggen dan hun mes neer om met de vork alleen verder te eten. En ook zij houden van wat sterke drank. Al loopt de Fries niet gauw warm, hij is zeker wel vriendelijk maar laat dit meer ondervinden door daden dan door woorden. Ook zal hij geen maaltijd beginnen zonder de uitnodiging: "Laat ons een goed woord spreken".

Trix de Groot verhaalde ons over hoe zij als jong spoorstudentje met een handje vol banaantjes dagelijks naar Haarlem reisde, de stad waar het zuiverste Nederlands wordt gesproken. En hoe zij genoot van de wandelingen door die stad, langs de St. Bavokerk, de Vleeshal, het stadhuis, de Spaarne en niet te vergeten Laurens Janszoon Coster. De hoogtepunten waren het schemeren bij oma, de poffertjes op de marktdagen en de croquetten in de wachtkamer.

Mariken van Nimwegen woonde in Wassenaar. Maar het was niet het dorp wat haar aantrok doch veeleer de prachtige duinlandschappen waarin zij dagelijks hare verre, soms verboden, tochten per pony maakte, genietend van de wisselende begroeiing en het kleinwild. Aan het einde

van iedere dagelijkse rit steeg de spanning bij het beklimmen van de laatste duinenrij: hoe ziet de zee vandaag eruit? En dan werd afgedaald naar het strand met de grote open ruimte waar de pony, nu zonder last, vrij in het zand kon rollen.

Marco Terwiel, geboren in Utrecht, waar hij later ook studeerde en het "Utrechts" leerde van zijn hospita, bracht zijn jeugd door in Breda. Aanvankelijk tegen zijn zin, werd veel van de vrije tijd besteed in de Biesbosch, de grote watervlakte bij het Keizersveer, ontstaan tijdens de St. Elisabethsvloed in 1421. Was eerst het enige plezier het spelen met modder wanneer bij laag tij de boot in de droog lag, gaandeweg ontwikkelde hij waardering voor dit ongekende watergebied met zijn eendekolken, paling, nachtreigers en de onmetelijke rietvelden, welke later, tijdens de oorlog, ook hun praktisch nut opleverden.

Herman van Wermeskerken werd geboren in (het) Ginneken, eens het grootste dorp van Nederland, nu geannexeerd door Breda. Nadat hij de eerste hindernis, een klein slootje, had overwonnen bracht de drang naar avontuur hem naar het "verboden bos", een deel van het Mastbos. Zijn dagelijkse wandelingen naar de lagere school voerden dicht langs het kasteel Bouvigne. Tijdens de oorlog, verdreven uit het schoolgebouw, werd viermaal daags een vijf kilometer lange wandeltocht door het hartje van Breda gemaakt, langs de Grote of Lievevrouwekerk en de turfschipper, Adriaanzoon van de Berg. Een toevallige muntvondst en bijdragen van een geschiedenisleraar voor wie hij tijdens de oorlog brandhout maakte, gaven de stoot tot zijn numismatische belangstelling.

Een korte nabeschuiving leerde duidelijk dat de drang naar vrijheid en soms het verbodene in alle verhalen een grote rol spelen (Trix vertrouwde me later toe dat ook zij wel verboden dingen deed). En voorts dat vele van deze natuurparadijzen en oudheden, nodig en onnodig, zijn beschadigd of verdwenen. ■

Herman van Wermeskerken

Calgary

Mary Eggermont-Molenaar reports that the CAANS chapter in Calgary is still active. On May 25, 1993 Mrs. Van Loo Ditmar from The Hague spoke on "The History of the Alphabet". The evening started with a drink and a dinner in the U. of C.'s Faculty Club and was attended by 26 people.

Mary also organizes an annual commemoration of the public lecture given by Professor Hans Cleveringa of Leiden University on 26 November 1940, in which he expressed his fury at the dismissal of Jewish professors by the Nazi occupiers. Many students who heard him joined the resistance movement. One of those who heard him was Hein Roessingh, formerly the Dutch consul in Calgary, and Mary interviewed him. The text follows:

Hein Roessingh: "*Niets moedigs, niets gevaarlijks*"

"Ik geloof dat dat het belangrijkste punt van de Cleveringalezing is geweest dat er een stemming werd gewekt; dat het doordrong dat er belangrijker dingen waren dan studeren; dat er een oorlog gewonnen moest worden. Tot dat stadium had ik nog niets gedaan."

Hein Roessingh, Leids alumnus 1936, gepensioneerd geoloog en ex-honoraire consul van Nederland in Calgary, was een van de velen die in 1940 Cleveringa's rede bijwoonde. "Hoe ik bij die lezing terecht kwam kan ik me verdomme niet herinneren. Ik had nooit kolleges op het Rapenburg. Ik liep daar geloof ik met wat mensen toen we opeens het gerucht hoorden dat er iets gaande was op de universiteit omdat Meyers was ontslagen. Die familie kende ik wel. Ze woonden op de Rijnsburgerweg, vlak over de spoorlijn en ik heb bij Claartje Meyers in de klas gezeten. Cleveringa zou Meyers kolleges gaan waarnemen en het eerste zou erg belangrijk zijn."

Roessingh doet zijn ogen dicht en zegt dan langzaam: "Ik zat achter Telders, die is later in een concentratiekamp omgekomen. Die zat tranen met tuiten te huilen. Dat is me erg bijgebleven. Je kunt wel zeggen dat Cleveringa's rede een stoot heeft gegeven; de studenten duidelijk heeft gemaakt dat ze iets moesten doen. Na de Meidagen was alles gewoon doorgegaan. Ik was toen in militaire dienst. De commandant van die school, Pahud de Mortange, die eerder nog 5 of 6 medailles gewonnen had met paardrijden bij de Olympische Spelen, ging in krijgsgevangenschap en wij werden gewoon naar huis gestuurd. Later is hij op een spektakulaire manier uit krijgsgevangenschap ontvlucht. Na 26 november werd de Sociëteit gesloten. Het gebouw werd door de Duitsers ingepikt. We verloren alle contact met alle andere studenten. Tot de reunie van drie jaar geleden heb ik mijn klubgenoten nooit meer teruggezien."

CALGARY

Studentenverzet

Toen het studentverzet eenmaal opgang was gekomen, raakte iedereen er in verwickeld. Ernst de Jonge, een van de grootvorsten onder de Leidse studenten, praeses van het Collegium, roeide op de Olympische Spelen van 1936, zat overal in. Hij was uitgeweken naar Engeland, kreeg er een opleiding voor spionage en werd terugstuurd. Hij werd met een onderzeeboot voor Scheveningen afgezet en moest met een rubberbootje aan land komen. Hij werd er door de Duitsers opgewacht en is later in een concentratiekamp omgekomen. Er waren ook kerels waar je nooit van had gehoord, die opeens naar voren kwamen als leiders in het verzet. Ik herinner me Fiep Makkink, een bleke jongen, zoon van een Lutherse dominee. Hij benaderde me om mee te doen aan de activiteiten van de Ordedienst, zo kwam ik daarbij. Begin '41 kon je nog wel examens doen. Ik heb toen mijn kandidaats gehaald en ben verder in Utrecht gaan studeren. Wij zaten daar met zijn tien in een huis. Wat daar allemaal gaande was... Er zat een Joodse dame met haar dochter, die is later naar een veiliger adres op het platteland gegaan. We distribueerden De Geus en we gaven door waar alle Duitse legeronderdelen zich bevonden. Het was niets gevaarlijks, niets moedigs. Je had niets bij je, je schreef niets op. In juli '43 was er een algemeen alarm. Het gerucht ging dat er een invasie op komst was. We kregen allemaal posten toegewezen. Ik moest aan de kust gaan zitten en na de "invasie" als gids dienen. De kust was toen afgezet, het was de Westwal van de Duitse vereniging. Ik ben erheen gegaan, op de fiets denk ik. Heb de hele nacht zitten uitkijken over zee. De volgende nacht ben ik weggegaan. Er was wel een invasie geweest, maar in Sicilië. De geallieerden lieten ons natuurlijk niet weten waar die invasie zou plaatsvinden.

In '43 heb ik ook nog in Vught gezeten. Er was een Nederlandse Kommandant in Den Haag, Generaal Seyffardt van de NSB-Brigade van het Duitse leger, in zijn voordeur doodgeschoten. Zaterdag, 11 februari was dat. Alle studenten werden opgepakt omdat ze een student ervan verdachten. Ik zat op een kollege Spaans omdat geologen in die tijd allemaal verwachtten door de Shell naar Zuid Amerika gestuurd te worden. We werden in bussen gestopt en naar Amsterdam gereden. Daar werden we per trein naar Vught getransporteerd. We hebben daar 6 weken gezeten. We waren gijzelaars, mochten pakketten van huis laten komen. De eerste twee dagen kregen we geen eten, dat hadden ze niet. Verder werden we met rust gelaten. Er werd een woordvoerder gekozen, een lange Amsterdamse student. En verder organiseerden we er kolleges. Er zat er een in jaquet, die deed net examen toen hij werd opgepakt. Hij moest steeds redevoeringen houden omdat hij er het deftigste uitzag.

De Secretaris-Generaal van onderwijs, Van Dam, was een NSB-er: de universiteiten waren toen nog open. De NSB wilde dat de studenten een loyaliteitsverklaring tekenden. Het verhaal ging dat om die verklaring te krijgen, alle studenten in Vught eerst losgelaten moesten worden en dat gebeurde toen ook. Later in '43-'44 hielp ik mee Amerikaanse piloten terug te krijgen. Ik zat eerst in Antwerpen met nog twee en een paar Amerikaanse piloten. Die waren gevaarlijk, ze spraken alleen Amerikaans. Ik heb er een paar keer een naar Parijs geholpen. Twee keer en toen ben ik daar gebleven en via Lyon naar Zwitserland gezaan.

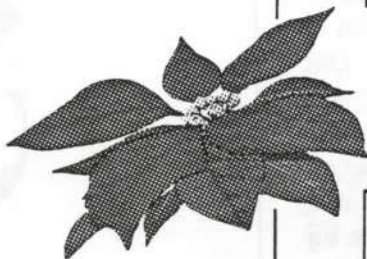
Vaag over een film die naar Engeland moest: "Daar raakte ik in Parijs vanaf: in Londen zat een verraaiër, onze communicatie was niet veilig meer, het was ook nog de bedoeling geweest dat ik de nieuwe contacten had gelegd. Het gekke is dat ik me de details slecht kan herinneren. In Parijs zeiden ze: ga nou maar naar Zwitserland. In Parijs werd het steeds gevaarlijker en van doorgaan naar Spanje was voorlopig geen sprake. In Zwitserland was je onder bevel van de Nederlandse militaire attaché Generaal Van Tricht in Bern. Ik ben daar toen verder gaan studeren. Die Zwitsers waren ook geen lieverds. Ze waren bezorgd dat ze teveel vluchtelingen kregen en dat ze niet meer genoeg te eten hadden. Aan de grens stuurden ze je zo terug, in handen van de Duitsers. Tenzij ze van te voren op de hoogte waren gesteld van Meneer X of Y komt eraan. Dat was in mijn geval gelukkig zo. In Geneve werd ik in een kamp gestopt. Piet ten Bos en Leopold Quarles van Ufford kwamen daar langs. Ze hadden geen deviezen, zeiden ze, om me te laten studeren. Maar, vroegen ze, waarom schrijf je niet aan de directie van Lumina? Dat was daar een afdeling van de Shell. Op hun kosten heb ik toen kunnen studeren en bij een tante kon ik gratis wonen. Ik hoefde niets terug te betalen. Ze zeiden wel dat ze het op prijs zouden stellen als ik na de oorlog bij hen kwam solliciteren". Lacht: "Dat heb ik gedaan, maar ze namen me niet aan. In 1947 ben ik toen bij Standard Vacuum gekomen." Via Indonesië en de Verenigde Staten kwam Roessingh in 1959 als geoloog in Calgary terecht: in 1960 werd hij gevraagd om het konsulschap daar op zich te nemen.

"Ik heb dat acht jaar gedaan. Het kwam niet altijd even goed uit. Als geoloog heb ik in die tijd diverse keren op straat gestaan. Als de ambassadeur kwam betaalde je het diner en een banquet uit je eigen zak. Het is een hele eer, maar je moet er wel wat voor over hebben. En er moest de hele dag iemand beschikbaar zijn om immigranten te woord te staan."

Studententijd? Roessingh denkt nu erg lang na en zegt: "Dat was het eeuwfeest in maart 1939. Het was een enorm feest. Het duurde een week; de laatste keer dat we echt ouderwets wat hebben gevierd. Ik was er met Fennie (Fennie Kerkhoven, de vrouw met wie Roessingh inmiddels 46 jaar is getrouwd), het was onze eerste date."

Als ik afscheid neem van Roessingh, roept hij bij het wegrijden: "Schrijf in godsnaam niet dat ik iets moedigs of gevaarlijks heb gedaan." En vervolgens hoor ik hem nog net mompelen: "Die reis naar Zwitserland, die heb ik wel eng gevonden." ■

Would the member who submitted translations of three poems please contact the editor with the name of the translator and indicate if the translations have been published elsewhere. Many thanks. Ed.

**SEASON'S GREETINGS
PRETTIGE KERSTDAGEN**

to all CAANS members

**and best wishes
for the New Year**

NEWS FROM AADAS

The Tenth Biennial Conference

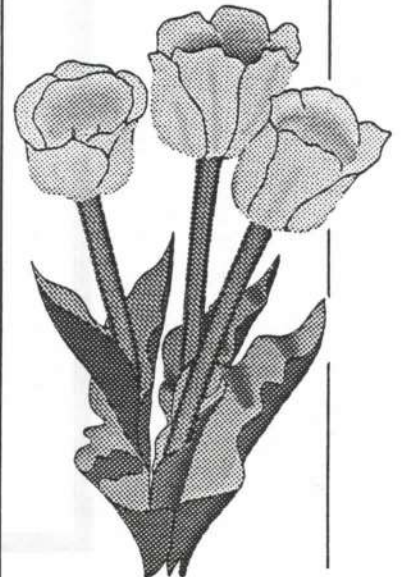
This was held on October 8-9, 1993, at Calvin College, Grand Rapids, Michigan. The keynote address was given on the evening of October 8 by James C. Schaap on the experiences of Diet Eman during the World War II Dutch resistance movement. Other topics featured comparative ethnic history (Dutch, Polish, African-American) and an exploration of Dutch urban neighborhoods -- Grand Rapids, Toronto, Chicago.

Calvin College Library Archives - Heritage Hall

Over the past year Dr. Bernard Fridsma has permitted the Calvin College Library Archives to copy records of the *Frisian Society of America* from 1936 to 1986. This manuscript collection of six linear feet is especially crucial for Frisian-American studies and encompasses the most recent era of Frisian language and literary renewal. The original letters and documents will be deposited in the Frisian Letterkundig Museum in Leeuwarden. A shelf list of this collection is available upon request for \$1.00. Please submit to the Calvin College Library Archives, 3207 Burton SE, Grand Rapids, MI 49546.

Joint Archives of Holland

Sometime in 1994 it is hoped to republish the full *Guide to the Collections of the Joint Archives of Holland* which will reflect literally thousands of changes, additions and revisions. On-line computer access is also available. For more information call director Larry Wagenaar at (616) 394-7798.

DORDT COLLEGE

In conjunction with various other colleges, Dordt is again offering a Netherlandic Studies Program in Contemporary Europe (SPICE), in the spring semester 1994, at the Free University of Amsterdam. For further information please contact:

Dr. K. J. Boot, Director
Netherlandic SPICE
Dordt College
Sioux Center, IA 51250-1697
Telephone: (712)722-6263

**NOW IS THE TIME TO RENEW
YOUR MEMBERSHIP FOR 1994.**

**CONTACT HERMAN VAN WERMESKERKEN,
CAANS TREASURER**

5291 - 4A AVE. DELTA, BC V4M 1H4

MEMBERSHIP FLYER ENCLOSED